

10.05.2024

Türkiye Basketbol Süper Ligi Erkek Ligleri Direktörlüğüne,

Profesyonel Basketbolcular Derneği olarak, ülkemiz basketbolunun daha üst seviyelere taşınması, lig örgütlenmesinin güçlendirilmesi ve sporun her alanında kalıcı bir düzenin tesis edilmesi amacıyla 2024-2025 sezonu ve müteakip dönemlerde uygulanmak üzere bir dizi öneride bulunmak istiyoruz. Önerilerimiz şu şekildedir:

- Lig Kurulunda Sporcu ve Antrenör Temsiliyeti;** Lig düzenlemelerini ele alıp karara bağlayan Lig Kurulu'nda, sporun paydaşlarından olan sporcu ve antrenörlerin de temsil edilmesi elzem görülmektedir. Bu kapsamda, 2024-2025 sezonunun başlamasıyla birlikte;
  - 2 sporcu temsilcisi (Temsilciler BASKED Yönetim Kurulu tarafından belirlenecektir)
  - 2 antrenör temsilcisi (Temsilciler TÜBAD yönetim kurulu tarafından belirlenecektir)

Lig Kurulu'na gündem oluşturma ve oy hakkı olan üye sıfatıyla dâhil edilmelidir.

1.1. Temsilcilerin görev süreleri 1 yıl olup, her sezon temsilciler yeniden belirlenmelidir.

Gerekçe: Lig düzenlemelerine yön veren Lig Kurulu'nda, uygulamaların doğrudan muhatabı olan sporcu ve antrenörlerin bulunmaması, alınan kararların ne derece gerçekçi ve uygulanabilir olduğu sorusunu akıllara getirmektedir. Sporun içinden temsilcilerin karar alma süreçlerine katılması, isabetli ve sahada karşılığı olan düzenlemelerin hayata geçirilmesini sağlayacaktır.

- Sporcu Çalışma Şartları Talimatı;** Ligimizdeki sporcuların görev yaptığı kulüplerde farklı fiziki şartlar ve uygulamalar gördüğü açıktır. Bu da sporcuların temel çalışma koşullarında eşitsizliklere neden olmaktadır. İşbu sebeple;

2.1. 2024-2025 sezonu başlamadan, Federasyon tarafından bir "Sporcu Çalışma Şartları Talimatı" hazırlanmalıdır.

2.2. Bu talimatlarda yer alacak temel hususlar şunlar olmalıdır:

- Günlük/haftalık maksimum antrenman saatleri ve format
- Antrenmansız/izinli geçirilecek asgari günler
- Seyahat ve konaklamaya ilişkin şartlar (ulaşım, konaklama yeri kriterleri vb.)
- Sağlık/beslenme desteği standartları (periyodik sağlık kontrolleri, ikinci görüş alma, diyetisyen hizmeti vb.)
- Spor tesislerindeki fiziki şartların asgari kriterleri
- Sezon öncesi izinli geçirilecek asgari günler ve hazırlık kampı kriterleri

2.3. Talimatın maddelerinin belirlenmesi adına bir çalışma grubu oluşturulmalıdır. Çalışma grubunda TBF yetkilileri, BASKED, TÜBAD ve kulüp temsilcileri bulunmalıdır.

2.4. Talimat yayımlandıktan sonra bütün kulüplerin uygulaması zorunlu hale getirilmelidir.

2.5. Talimat ihlallerinin yaptırımları net bir şekilde belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Gerekçe: Ligimizdeki sporcuların temel çalışma şartlarında kulüpler arasında ciddi farklılıklar göze çarpmaktadır. Bu durum hem haksız rekabete yol açmakta, hem de sporcularımızın haklarında eşitsizliğe neden olmaktadır. Tüm kulüpleri ve sporcuları bağlayıcı bir talimatla, asgari koşulların sağlanması ve denetimin mümkün kılınması gerekmektedir.

3. **Antrenör Kadroları;** Basketbolda kalite ve başarı için yeterli sayıda ve uzmanlaşmış antrenör kadrosuna sahip olmak kritik önemdedir. Bunun için, 2024-2025 sezonu itibariyle tüm kulüplerin teknik ekibinde aşağıdaki antrenörleri istihdam etmesi zorunlu kılınmalıdır:

- 1 Başantrenör
- 3 Yardımcı Antrenör
- 1 Bireysel Gelişim Antrenörü ve 1 Kondisyoner (Sporcuların fiziksel ve bireysel gelişimleri ile ilgilenecek)

Gerekçe: Basketbolda başarı için yeterli ve uzmanlaşmış bir antrenör kadrosunun varlığı büyük önem taşımaktadır. Dar kadrolarla çalışmak, sporcuların bireysel ve takım anlamdaki gelişimlerini olumsuz etkileyecektir. Bu sebeple her kulübün, yardımcı ve uzman antrenörlerden müteşekkil güçlü bir teknik ekibe sahip olması şarttır.

4. **Mentorluk Ekipleri;** Günümüz şartlarında sporun sadece fiziki boyutuna odaklanmak yeterli değildir. Sporcuların zihinsel ve psikolojik açıdan da desteklenmeleri önem arz etmektedir. Bu nedenle her kulübün, 2024-2025 sezonu başında bir "Mentorluk Ekibi" kurması zorunlu kılınmalıdır. Bu ekip:

- 1 Spor Psikoloğu
- 1 Mentorluk

olmak üzere en az 2 kişiden müteşekkil olmalı ve sporcularla düzenli görüşmeler/çalışmalar yapmalıdır.

Gerekçe: Günümüzde sadece fiziksel performansa odaklanmak yeterli görülmemektedir. Sporcuların zihinsel ve psikolojik gelişimlerinin de desteklenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, sporcuların potansiyellerini tam olarak ortaya koymaları mümkün olamayacaktır. Bu kapsamda mentorluk ekiplerinin kurulması ve aktif rol almaları kaçınılmazdır.

5. **Yabancı Sporcu Transfer Kriterleri;** Zaman zaman ligimizdeki kulüpler Avrupa'da profesyonel ligler bazında deneyimsiz yabancı sporcular tercih etmektedir. Bu gidişatın önüne geçilmesi maksadıyla, 2024-2025 sezonundan itibaren yabancı sporcu transferlerinde şu kriterler aranmalıdır:

5.1. Üst düzey profesyonel basketbol liglerinde en az 20 resmi müsabakaya fiili olarak katılmış olmak, bu ligler aşağıda sıralanmıştır;

- Rusya Ligi - VTB Birlik Ligi
- İspanya Ligi (ACB)
- İtalya Ligi (Lega Basket Serie A)
- Fransa Ligi (LNB Pro A)
- Almanya Ligi (BBL)
- Yunanistan Ligi (Greek Basket League)
- Adriyatik Ligi - Balkan ülkelerinden takımların yer aldığı lig
- Litvanya Ligi (LKL)
- EuroLeague
- EuroCup
- FIBA Champions League

5.2. Avrupa pasaportuna sahip olan sporcular için aktif olarak milli takımına çağrılmış olmak veya daha önce (altyapı milli takımları dahil) resmi milli takım maçlarına çıkmış olmak,

5.3. Kriterleri uygun olamayan yabancı sporcuların transferleri kabul edilmeyecektir.

5.4. Kriterler 2024-2025 sezonu ve takip eden sezonlar içinde imzalanan yeni sözleşmeler için uygulanmalıdır.

Gerekçe: Ligimizin kalitesi ve gelen yabancı sporcuların devamlılığı adına deneyimsiz yabancı sporcuların tercih edilmeye başlanması ciddi bir sorundur. Yabancı sporcularla ilgili birtakım kriterler getirilmeli, ligi yabancı olup da istenilen kalifikasyona sahip olmayanlara kapatılmalıdır. Aksi takdirde ligin seviyesi düşecek ve aynı zamanda deneyimsiz olarak tercih edilen sonrasında da düşük performans sebebi ile ilk aylarda takım ile bağı kesilen sporcuların kariyerlerine kötü bir başlangıç yapmasına sebep olunacaktır.

6. **Yabancı Sporcu Kontenjanı** 2024-2025 ve müteakip sezonlarda, bir kulübün kadroya dâhil edebileceği maksimum yabancı sporcu sayısı 5 ile sınırlandırılacaktır. Aynı zamanda altyapı faaliyetlerine yatırım ön planda tutularak yerli sporcu gelişimi teşvik edilecektir.

Gerekçe: Yabancı sporcuların sayısının fazlalığı, ülkemiz yeteneklerinin gelişmesine ve tecrübe kazanmasına engel teşkil etmektedir. Geçen sene yayınladığımız son 10 sene yabancı kurallarının karşılaştırmasında da 6 yabancı kuralı uygulandığı senelerde yerli sporculara verilen sürenin ciddi anlamda düştüğü görülmüştür. Hali hazırdaki 5 yabancı sistemde dahi sporcular sorumluluk alabilecekleri süreleri bulamazken, yabancı sayısının arttığı bir sistemde bu durum daha vahim bir hale gelecektir. Geçmiş yıllardaki milli takım başarılarımızın, yerli sporcu oynamayı teşvik eden yabancı kurallarının olduğu sezonlarda gerçekleştiğini göz ardı etmeyerek yabancı sayısındaki artışın önüne geçilmelidir .Ayrıca milli takımlarımızın başarısına katkı sağlamak adına altyapı faaliyetlerine yönelik düzenlemeler ve yatırımlar artırılarak yeni nesil sporcu yetiştirme öncelikli hale getirilmelidir.

7. **Sezonluk Lisans Kontenjanı;** 2024-2025 sezonunda her kulüp, en fazla 9 yabancı ve 9 yerli olmak üzere toplam 18 lisans çıkarabilecektir.

7.1. 2025-2026 sezonundan itibaren ise bu sayı 8 yabancı ve 8 yerli olmak üzere 16'ya düşürülecektir.

7.2. Uzun süreli sakatlık vb. durumlarda istisnai şartlar belirlenerek kulüplere yeni lisans hakkı verilmelidir.

Gerekçe: Geçmiş sezonlarda pek çok kulübün sezona dar kadrolarla başlayıp, sonradan kontrolsüz transfer hareketleriyle kadroyu şişirmesi ciddi bir disiplinsizlik problemi yaratmıştır. Ayrıca sürekli transfer ve kadro revizyonları, planlı bir yapılanma ve gelişim sürecini aksatmaktadır. Bu sorunların önüne geçilmesi için kulüplerin sezonluk lisans kontenjalarının sınırlı tutulması elzem görülmektedir.

8. **Ücret Düzenlemeleri ve Salary Cap/Floor Sistemi;** 2024-2025 sezonu ve sonrası için profesyonel sporcularla akdedilebilecek sözleşmelerde uygulanacak minimum ücret seviyesi (salary floor) ve maksimum ücret seviyesi (salary cap) belirlenmelidir.

8.1. Salary cap/floor, kulüplerin gelir seviyeleri, sponsorluk gelirleri, seyirci sayıları ve bilet gelirleri, bütçe büyüklükleri, marka değeri ve oyandığı avrupa kupası vb. faktörler göz önüne alınarak formülize edilmesi ve düzenlenmesi adına kurul oluşturulmalıdır.

8.2. Bu kurul başta Türkiye Basketbol Federasyonu temsilcileri olmak üzere, BASKED ve kulüp temsilcileri, 2 bağımsız ekonomist, 2 spor hukukçusu ve 1 bağımsız denetçiden oluşmalıdır.

8.3. Salary floor ve salary cap seviyeleri her sezon enflasyon oranları ve ligin gelirleri göz önünde bulundurularak kurul tarafından güncellenmelidir.

8.4. Belirtilen seviyelerin dışında kalan sözleşme bedelleri geçersiz sayılmalı ve kulüplere yaptırım uygulanmalıdır.

8.5. Sporcu sözleşme detayları basına kapalı tutulmalı, sadece takımların toplu bütçeleri kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

8.6. Gizlilik ihlali için caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır. Ancak TBF sözleşmelerin tüm detaylarını görebilmelidir.

Gerekçe: Başta mali gücü yüksek kulüpler olmak üzere sporcularla yapılan sözleşmelerdeki maaş ücretleri ligin mali açıdan dengelerini bozmuştur. Bu uygulamalar öncelikle liglerdeki rekabet dengesini korumayı amaçlar. Aksi takdirde, daha fazla bütçeye sahip kulüpler, istedikleri oyuncuları transfer edebilir ve çok yüksek ücretler teklif ederek ligin dengesini bozabilirler. Salary cap ve salary floor belli faktörler göz önüne alınıp formülize edilerek, tüm kulüplerin benzer seviyede bütçelerle mücadele etmelerini sağlar ve adil bir rekabet ortamı oluşmasına yardımcı olur. Bu sayede kulüpler arasındaki bütçe farklılıklarından dolayı oluşan kontratlar gerekçe gösterilerek, sporcuların sportif performans dışındaki sebeplerle basın baskısına maruz kalmalarının da önüne geçilir.

Ayrıca bu uygulamalar, oyuncuların kariyerlerinin uzun vadeli planlanmasına imkan tanır. Kulüpler sürdürülebilir bütçelerle hareket ettiğinden, oyuncuların da kulüplerinde daha uzun süreli kalmalarına ve kariyerlerini istikrarlı bir şekilde inşa etmelerine olanak sağlar.

Yukarıdaki önerilerin hayata geçirilmesiyle, basketbol ailemizin daha adil, düzenli ve sürdürülebilir bir lige kavuşacağı inancındayız. Maddeleri ve gerekçelerini lig kuruluna sunmanızla beraber önerilerimizin kabulünü talep ediyor,, saygılarımızı sunuyoruz.

BASKED Yönetim Kurulu